

Valtioneuvoston asetuksen valtionavustuksesta työvoimaviranomaiselle työttömien nuorten työllistämiseen huomioiminen Vantaan kaupungin oman nuorten työllistämistuen jatkovalmistelussa / ST-V

VD/7374/00.04.03/2025

STV/MN/S-ML/JR

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 6 §:n 2 mom. 2. kohdan mukaan *kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto* päättää Vantaan kaupungin omien työllistämisetuuksien rahallisesta arvosta ja myöntämisen kriteereistä.

Kaupungin omilla työllistämisetuuksilla tarkoitetaan kuntalain (410/2015) *yleiseen toimialaan* perustuvia kunnan vapaaehtoisia taloudellisia tukia. Ne eivät ole julkisena työvoimapalveluna myönnettäviä tukia. Kaupungin omia työllistämisetuuksia ovat olleet *Työllistämisen Vantaa-lisä* sekä *nuorten kesätyöseteli*.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella on valmisteltu uudenlaista työllistämistukea työntantajille alle 30-vuotiaiden vantaalaisten työttömien nuorten palkkaamiseen. Tuella on ollut tarkoitus reagoida nuorisotyöttömyyden kasvuun ja nuorten työttömyysjaksojen pidentymiseen. Uuden tukimuodon valmistelu on käynnistynyt kesällä 2025 *työllisyyspalvelut-yksikköön* kuuluvassa *työnhakijan ja työnantajan palvelut- toiminnossa*. Valmistelun yhteydessä on selvitetty, että nuorten ryhmän positiivinen erityiskohtelu on mahdollista yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 12 §:n oikeuttamissäännön perusteella.

Kuvaus nuorten tilanteesta työmarkkinoilla

Talouden heikko tilanne on vaikeuttanut nuorten asemaa työmarkkinoilla Vantaalla. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* julkaisemassa syyskuun 2025 työllisyyskatsauksessa todetaan alle 25-vuotiaiden työttömyyden kasvaneen ikäryhmistä eniten. Lisäksi erityisesti nuorten pitkäaikaistyöttömyyden todetaan jatkaneen kasvuaan kaikissa Uudenmaan kunnissa. Alle 30-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömyys kasvoi syyskuussa 58,7 % edellisvuoteen nähden. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuussa 2025 korkeinta Helsingissä (13,4 %) ja Vantaalla (13,3 %).

KEHA-keskuksen työnvälitystilaston mukaan aikavälillä 9/2024- 09/2025 pitkäaikaistyöttömyys kasvoi Vantaalla ikäryhmistä eniten alle 30-vuotiailla (+44,1 %). Pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt mainitun työnvälitystilaston mukaan eniten palvelu- ja myyntityöntekijät- ryhmässä (+ 41,2 %), rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöillä (+ 36,3 %), muut työntekijät luokassa (+ 40,3 %) sekä erityisasiantuntijoilla (+40,4 %). Voidaan todeta, että talouden suhdanteet vaikuttavat pääsääntöisesti aina ensimmäisenä ja jyrkimmin nuoriin.

Vantaa on ikärakenteeltaan nuorten työikäisten kaupunki, joten nuorten tilanteeseen on tärkeää löytää ratkaisuja. Työttömyyden pitkittyminen vaikuttaa monin tavoin negatiivisesti paitsi nuoreen itseensä, myös kaupunkiin ja sen talouteen (*kaupungin kiristynvä vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta, verotulojen pienentyminen sekä muut työttömyyden aiheuttamat välilliset kustannukset*). Työttömyyden pitkittyminen lisää nuoren syrjäytymisriskiä ja heikentää hänen hyvinvointiaan.

Palkkatuen myöntäminen työnantajalle nuoren palkkakustannuksiin

Työvoimaviranomainen voi myöntää julkisena työvoimapalveluna palkkatukea työnantajalle nuoren palkkakustannuksiin. Palkkatuen myöntämisestä säädetään *laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023, järjestämislaki)*. Tuki on harkinnanvarainen.

Palkkatukea voidaan myöntää *ammattillisen osaamisen parantamiseen (82 §)*, jolla tavoitellaan työttömän työllistymistä avoimille työmarkkinoille ilman julkista tukea. Toisaalta palkkatukea voidaan myös myöntää työttömän nuoren palkkaamiseen *osatyökykyisyyden perusteella (87 §)*, kun hänen mahdollisuutensa sopivan työn saamiseen ovat olennaisesti vähentyneet vamman tai sairauden vuoksi. Myöntäminen edellyttää aina laissa säädettyjen työtöntä, työnantajaa ja työsuhdetta koskevien edellytysten täyttymistä. Lisäksi palkkatukea voidaan myöntää oppisopimuskoulutukseen *(90 §)* työttömän nuoren työnhakijan palkkakustannuksiin.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirryttyä valtiolta kunnille 1.1.2025, on palkkatuki muodostunut kunnille kalliiksi työllisyyden hoidon instrumentiksi, koska palkkatuetun työn vaikuttavuus on ollut varsin vaatimatonta. Palkkatukityöstä on palattu liian usein takaisin työttömäksi työnhakijaksi, jolloin palkkatukijakso on määrittynyt pikemminkin palveluksi kuin johtanut työllistymiseen avoimille työmarkkinoille (ilman julkista tukea). Paluussa uudelle työttömyysjaksolle merkityksellistä on, että kunta osallistuu työttömän työttömyysetuuden rahoittamiseen 101 etuuspäivästä ja vastuu kiristyy työttömyyden pitkittyessä. Lain muutoksen (1300/2023) myötä palkkatuettu työ ei ole enää pääsääntöisesti kerryttänyt palkansaajan työssäoloehto (työttömyysturvalaki 5 luku 4 § 3 mom. 3k); poikkeuksena 60 vuotta täyttäneen tai alentuneesti työkykyisen palkkatuki. Koska työssäoloehto ei kerry, jatkuu kunnan rahoitusvastuu työttömyysturvasta uudella työttömyysjaksolla siltä etuuspäivältä (esim. 400), jolta työtön on aloittanut palkkatukityönsä. Vantaalainen poistuu kaupungin työttömyysetuusmenojen kuntaosuuslistalta (ns. sakkomaksu), kun hänen työssäoloehdonsa on täyttynyt.

Palkkatuki myönnetään valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena tukena järjestämislaissa (380/2023) määritellyin poikkeuksin. Koska palkkatuki on laissa määritelty julkinen työvoimapalvelu, on sen hakeminen oltava mahdollista työnantajalle. Kaupungilla on kuitenkin mahdollista kehittää rinnalle omia kuntalain yleiseen toimialaan (7§) perustuvia työllistämistukiaan, jotka on räätälöity alueen työttömien ja työnantajien tarpeisiin ja kannustuvat työnantajan tekemään nuorta koskevan rekrytointipäätöksen. Toisin kuin palkkatuki ammatillisen osaamisen parantamiseen, kaupungin oma työllistämistuki voi mm. kerryttää palkansaajan työssäoloehto. Työnantajalla on aina valinnanvapaus, mitä tukea se hakee. Vantaan kaupungin etu on, että myönnetty tuki on vaikuttava.

Valtion uusi määräaikainen nuoriin kohdennettu rekrytointiavustus

Työ- ja elinkeinoministeriö on 7.11.2025 päivätyllä lausuntopyynnöllä VN/31003/2025 pyytänyt Vantaan kaupungilta 23.11.2025 mennessä lausuntoa *ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi valtioneuvostusta työvoimaviranomaiselle työttömien nuorten työllistämiseen*. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella on valmisteltu asiasta lausunto, joka on tämän päätöksen liitteenä tiedoksi merkittävänä.

Työvoimaviranomainen voisi käyttää rekrytointiavustusta, jos yritys sitoutuu työllistämään alle 30-vuotiaan työttömän henkilön vähintään kuuden kuukauden ajaksi. Valtioneuvostuksen myöntämisen edellytyksenä olisi, että työtön nuori on alle 30-vuotias työvoimaviranomaisen ja yrityksen välillä tehtävän sopimuksen tekohetkellä ja että hän on ollut työttömänä vähintään kuusi kuukautta ennen edellä mainitun sopimuksen tekohetkeä välittömästi edeltäneiden seitsemän kuukauden aikana. Poikkeuksena olisivat alle 30-vuotiaat nuoret, jotka ovat suorittaneet vain perusopetuksen oppimäärän.

Heidän osaltaan edellytyksenä olisi edellä mainitun sopimuksen tekohetkellä alle 30 vuoden ikä ja vähintään kolmen kuukauden työttömyys.

Asetusta koskevassa perustelumuistiossa todetaan ehdotetun uuden avustuksen muistuttavan järjestämislaissa (380/2023) tarkoitettua palkkatukea ja kuntien omia työllistämistukia. Avustus voisi muistion mukaan jossain määrin korvata muita työllistämistukia. Avustusta varten on varattu 30 miljoonan euron määräraha, jonka arvioidaan riittävän noin 3300–4400 nuoren työllistämiseen kuuden kuukauden ajaksi vuosien 2026–2027 aikana.

Valtionapuviranomaisena toimisi Uudenmaan elinvoimakeskus. Valtionavustuksen maksatuksen ja takaisinperinnän tehtävän hoitaisi Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus. Työvoimaviranomainen päättäisi avustuksen käyttämisestä ja tekisi valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaisen yksityisoikeudellisen sopimuksen avustuksen kohderyhmään kuuluvan nuoren työllistävän yrityksen kanssa.

Ehdotetun asetuksen 5 § 1 mom. 2 kohdan mukaan työvoimaviranomaisen tulisi sitoutua maksamaan yritykselle 50 % nuoren työllistämisestä aiheutuneista järjestämislain (380/2023) 85 §:ssä tarkoitetuista palkkakustannuksista kuuden (6) kuukauden ajalta, kuitenkin enintään 1500 euroa kuukaudelta. Työvoimaviranomaiselle voitaisiin myöntää valtionavustusta em. kustannuksiin, jotka aiheutuvat työvoimaviranomaiselle avustuksen myöntämisaikajohdan ja 30.4.2027 välisenä aikana yrityksessä toteutuneesta työllistämisestä, josta työvoimaviranomainen on sopinut asetuksen tarkoittamalla tavalla yrityksen kanssa.

Valmistellussa Vantaan kaupungin lausunnossa on kiinnitetty huomiota ehdotetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin 1–2 kohtien muotoiluihin huomioiden asetusta koskevan perustelumuistion sisältö. Asetuksen 4 §:ssä, jossa säädetään avustuksen myöntämisen edellytyksistä, todetaan sen 1 mom. 1–2 kohdissa, että työvoimaviranomaiselle voidaan myöntää asetuksessa tarkoitettua avustusta, jos työvoimaviranomainen esittää hakemuksessaan suunnitelman kohderyhmän työllistämisen tukemisesta asetuksen edellytykset täyttävällä tavalla ottaen huomioon *alueen muun palvelutarjonnan* ja esittää haettavaa avustuksen määrää perustuen arvioon alueensa työttömien nuorten ja yritysten tuen tarpeesta. Perustelumuistion mukaan edellä mainitulla muulla palveluntarjonnalla viitattaisiin erityisesti *muihin yrityksille tarjolla oleviin työllistämisen tukiin* sekä kohderyhmän osaamisen kehittämisen vaihtoehtoihin.

Koska kyse olisi harkinnanvaraisesta valtionavustuslain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettusta erityisavustuksesta työvoimaviranomaiselle, edellä mainittu ilmaus *muiden yrityksille tarjolla olevien työllistämistukien huomioimisesta myöntämisedellytysten arvioimisessa* synnyttää kysymyksen: voiko kunnan oma rekrytointituki ja siihen varattu rahoitus muodostua perusteeksi olla myöntämättä tai alentaa erityisavustusta työvoimaviranomaiselle? Uuden avustusmuodon käyttöönotto Vantaalla edellyttää hallinnollista työtä, kuten viranhaltijoiden perehtymistä.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että Vantaan kaupungille on tärkeää varmistaa mainitun valtionavustuksen saaminen nuorten työllistämiseen. Ottaen huomioon tuore tieto valtioneuvoston asetuksen tarkemmasta sisällöstä, on tarpeen vielä tarkastella tarkemmin valmistellun Vantaan kaupungin oman nuoria koskevan työllistymistuen suunniteltuja ehtoja vasten asetusta, jotta instrumentista saadaan mahdollisimman selkeä ja vaikuttava oma tuotteensa. Koherentti tukikokonaisuus palvelee myös työnantajia.

Hallintosäännön 19 luku 1 § mukaan työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja esittelee omaa palvelualueettaan koskevat asiat kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi.

Hallintosäännön 3 luku 9 §:n mukaan työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan johdolla, jollei muualla ole toisin määrätty, elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösten toimeenpanosta oman tehtäväalueensa osalta.

Elinvoima ja työllisyysjaosto 26.11.2025 § 3

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan esitys:

Päätetään

- a) siirtää em. perustein Vantaan kaupungin suunniteltu työllistämistuki työnantajille vantaalaisten työttömien nuorten palkkaamiseen jatkovalmisteluun ja käsitellä asia alkuvuonna 2026, kuitenkin viimeistään työllisyysohjelman yhteydessä, ja
- b) merkitä tiedoksi liitteenä oleva työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella valmisteltu lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

-Vantaan kaupungin lausunto valtioneuvoston asetuksesta valtionavustuksesta työvoimaviranomaiselle työttömien nuorten työllistämiseen

Täytäntöönpano: Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Lakimies Janne Riipinen, työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi